

ПРИКАЗ

БОЕРЫК

28.04.2018

г. Казань

№ 420од

Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия объектны кертү турында и. Серго орджоникидзе, 1950-нче еллар, татарстан республикасы, казан шәһәре, авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан, россия федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) бердәм дәүләт реестрына төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты буларак истәлекле урын и. Серго орджоникидзе (соцгород), 1938 1954 ел, территория чикләрен, саклау предметын, аның территориясе чикләрендә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга таләпләрне һәм шәһәр төзелеше регламентларын раслау

2018 елның 28 апреленән N 420 од

БОЕРЫК

"Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында" 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль законга, "мәдәни мирас объектлары турында" 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына, 22.06.2015 елгы Дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының унай нәтижәсенә ярашлы рәвештә, БОЕРАМ:

1. Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектны, и. Серго Орджоникидзе, 1950-нче еллар, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) бердәм дәүләт реестрына төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты буларак и. Серго Орджоникидзе (Соцгород), 1938 1954 ел, һәм бу мәдәни мирас объектын күренешен билгеләү истәлекле урын.
2. Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре истәлекле урын и. Серго Орджоникидзе (Соцгород), 1938 1954 ел, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан (N 1 кушымта).
3. Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын саклау предметын расларга истәлекле урын и. Серго Орджоникидзе (Соцгород), 1938 1954 ел, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы (2 нче кушымта) адресы буенча урнашкан.
4. Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә эшчәнлекне

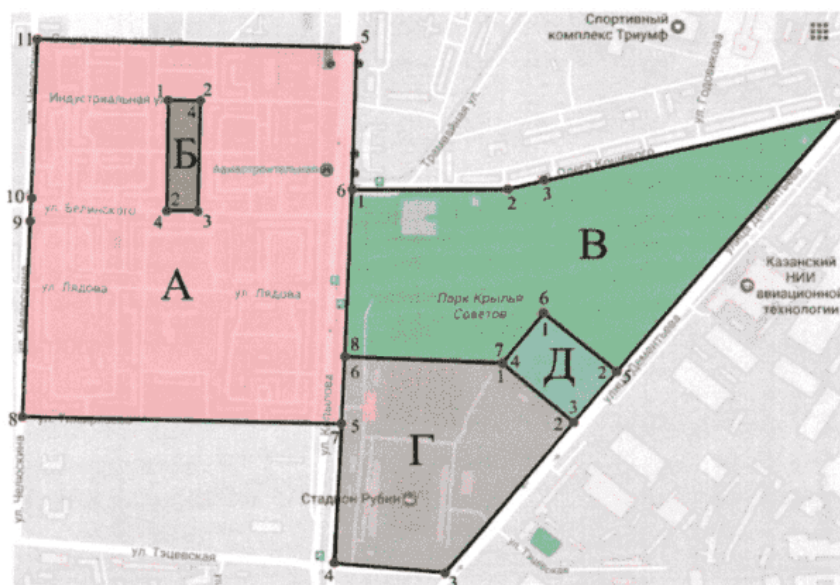
гамәлгә ашыруга таләпләрне, куллануны чикләүне һәм шәһәр төзелеше регламентларына таләпләрне расларга истәлекле урын и. Серго Орджоникидзе (Соцгород), 1938 1954 ел, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан (N 3 кушымта).

5. Бу боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Министр в.б.
Э.Р.КАМАЛОВА

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, КАЗАН ШӘһӘРЕ, АВИАТӨЗЕЛЕШ РАЙОНЫ
АДРЕСЫ БУЕНЧА УРНАШКАН, СЕРГО ОРДЖОНИКИДЗЕ ИСЕМЕНДӘГЕ
(СОЦГОРОД) ИСТӘЛЕКЛЕ УРЫН, 1938-1954 ЕЛ ТӨБӘК ӘҺӘМИЯТЕНДӘГЕ
МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЫ ТЕРРИТОРИЯСЕ ЧИКЛӘРЕ**

1. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, КАЗАН ШӘһӘРЕ, АВИАТӨЗЕЛЕШ РАЙОНЫ
АДРЕСЫ БУЕНЧА УРНАШКАН, СЕРГО ОРДЖОНИКИДЗЕ ИС. БИСТӘ (СОЦГОРОД)
ИСТӘЛЕКЛЕ УРЫН, 1938-1954 ЕЛ ТӨБӘК ӘҺӘМИЯТЕНДӘГЕ МӘДӘНИ МИРАС
ОБЪЕКТЫ ТЕРРИТОРИЯСЕ ЧИКЛӘРЕ КАРТАСЫ (СХЕМАСЫ)

Условные обозначения:

- Границы территории достопримечательного места
- Зона действия режимов использования территории и градостроительных регламентов достопримечательного места А
- Зона действия режимов использования территории и градостроительных регламентов достопримечательного места Б
- Зона действия режимов использования территории и градостроительных регламентов достопримечательного места В
- Зона действия режимов использования территории и градостроительных регламентов достопримечательного места Г
- Зона действия режимов использования территории и градостроительных регламентов достопримечательного места Д

2. Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан. истәлекле урын Серго Орджоникидзе ис. бистә (Соцгород), 1938 1954 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объект территориясенә тышкы чиге

2.1. Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан. истәлекле урын Серго Орджоникидзе ис. бистә (Соцгород), 1938 1954 ел, төбәк

әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенәң картасы (схемасы)

2.2. Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан. истәлекле урын Серго Орджоникидзе ис. бистә (Соцгород), 1938 1954 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенәң картографик сурәте

Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенәң тышкы чикләре истәлекле урын и. Серго Орджоникидзе (Соцгород), 1938 1954 ел, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан,:

Копылов урамы буенча Олег Кошевой урамы күчеше буенча (1 - 2 нче борылыш нокталары); Олег Кошевой урамы күчеше буенча "Советлар канатлары" паркы территориясе чиге буйлап Дементьев урамы күчеше белән киселешкә кадәр (2 - 3, 3 - 5 нче борылыш нокталары); Дементьев урамы күчеше буенча "Советлар канатлары" паркы территориясе чиге буйлап (5 - 6 нчы борылыш нокталары); Советлар канатлары паркы территориясе чиге буйлап Тэцевская урамы буенча Копылов урамы күчеше белән киселешкә кадәр (борылыш нокталары N 6 7); Копылов урамы күчеше буенча Тимирязев урамы күчеше белән киселешкә кадәр (борылыш нокталары N 7 8); Тимирязев урамы күчеше буенча Копылов урамы күчеше белән киселешкә кадәр. Челюскин (борылыш нокталары N 8 9); Челюскин урамы буенча социалистик урамы күчеше белән киселешкә кадәр (борылыш нокталары n 9 12); Социалистик урамы күчеше буенча Копылов урамы күчеше белән киселешкә кадәр (борылыш нокталары n 12 1).

2.3. Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенәң тышкы чигенәң борылыш нокталары координаталары истәлекле урын и. Серго Орджоникидзе (Соцгород), 1938 1954 ел, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча

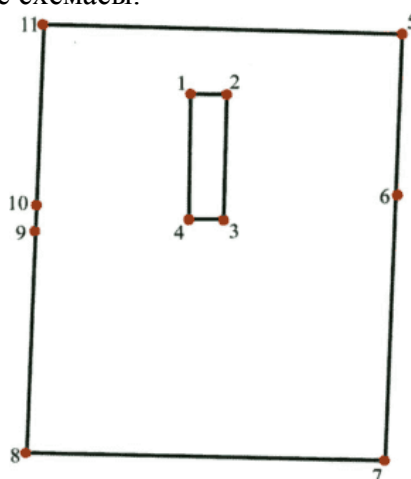
урнашкан.

N	МСК-16		WGS-84	
	X	Y	X	Y
1	483272.580	1303334.247	055° 51'23.9784"	049° 05'05.7417"
2	483016.511	1303325.033	055° 51'15.6990"	049° 05'05.2011"
3	483009.350	1303600.461	055° 51'15.4605"	049° 05'21.0333"
4	483028.182	1303678.371	055° 51'16.0674"	049° 05'25.5126"
5	483146.685	1304193.233	055° 51'19.8844"	049° 05'55.1149"
6	482338.884	1303485.870	055° 50'53.7849"	049° 05'14.4163"
7	482350.289	1303291.505	055° 50'54.1584"	049° 05'03.2458"
8	482591.481	1303307.207	055° 51'01.9566"	049° 05'04.1585"
9	482605.182	1302743.534	055° 51'02.4118"	049° 04'31.7605"
10	482956.467	1302756.757	055° 51'13.7699"	049° 04'32.5328"
11	482999.372	1302761.434	055° 51'15.1571"	049° 04'32.8031"
12	483284.935	1302770.664	055° 51'24.3902"	049° 04'33.3437"

3. Территорияне куллану режимнары зоналары чикләре һәм истәлекле урынның шәһәр төзелеше регламентлары.

3.1. А. истәлекле урынының территориясен һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасының чикләре.

3.1.1. А. истәлекле урынының территориясен һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасы чикләре схемасы.

3.1.2. А. истәлекле урынының территориясен һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасы чикләренең картографик тасвирламасы.

Территорияне һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары гамәлдә булган зона чикләре истәлекле урын А үтә:

төнъяктан Социалистик урамы буенча Копылов урамы киселешенә кадәр, көнчыгыштан Копылов урамы буенча Тимирязев урамы киселешенә кадәр, көнъяктан Тимирязев урамы буенча Челюскин урамы киселешенә кадәр, көнбатыштан Челюскин урамы буенча социалистик урамы киселешенә кадәр; эчке чикләр 2-нче торак кварталның Яшел территориясе периметры буенча уза.

3.1.3. Территорияне куллану режимы зонасы чикләренә борылыш нокталары һәм истәлекле А урынының шәһәр төзелеше регламентлары координаталары.

Жир кишәрлеге мәйданы		374 589 м2
N	X	Y
1	483272,58	1303334,25
2	483016,51	1303325,03
3	482591,48	1303307,21
4	482605,18	1302743,53
5	482956,47	1302756,76
6	482999,37	1302761,43
7	483284,94	1302770,66
8	483169,75	1303005,90
9	482992,68	1303000,93
10	482991,29	1303054,10
11	483168,55	1303058,74

3.2. Бородинское истәлекле урынының территориясен һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасының чикләре.

3.2.1. Бородинское истәлекле урынының территориясен һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасы чикләре схемасы.

3.2.2. Бородинское истәлекле урынының территориясен һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасы чикләренә картографик тасвирламасы.

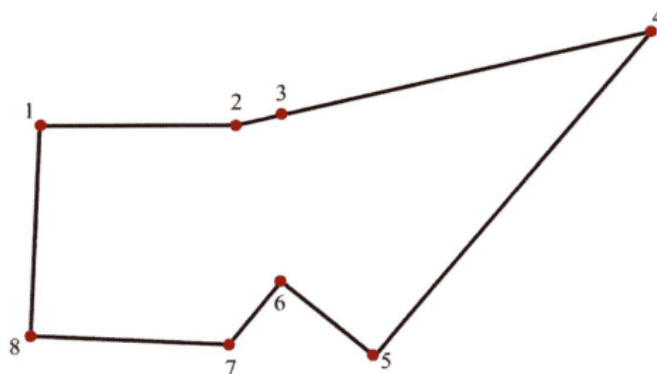
Территорияне куллану режимы һәм Б истәлекле урынының шәһәр төзелеше регламентлары чикләре 2 нче торак кварталның Яшел территориясе периметры буенча уза.

3.2.3. Бородинское истәлекле урынының территориясен һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимы зонасы чикләренең борылыш нокталары координаталары.

Жир кишәрлеге мәйданы		9 397 м2
N	X	Y
1	483169,75	1303005,90
2	483168,55	1303058,74
3	482991,29	1303054,10
4	482992,68	1303000,93

3.3. Территорияне һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасының чикләре

3.3.1. Территорияне куллану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентларының эш зонасы чикләре схемасы.

3.3.2. Территорияне куллану режимнары зонасы чикләренең һәм истәлекле урынның шәһәр төзелеше регламентларының картографик тасвирламасы.

Территорияне һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасының чикләре:

Советлар канатлары паркы территориясе буенча (шул исәптән и. Ленин): төньяктан Олег Кошевой урамы буенча, Көнчыгыш чик Дементьев урамы буенча, көньяк чик Геройлар Аллеясына параллель рәвештә, көнбатыштан Копылов урамы буенча Олег Кошевой урамы белән киселешкә кадәр уза.

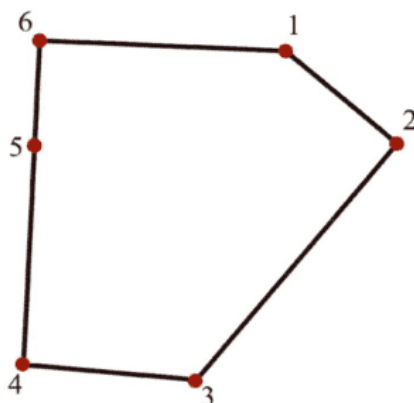
3.3.3. Территориядән файдалану режимы зонасы чикләренең борылыш нокталары һәм истәлекле урынның шәһәр төзелеше регламентлары координаталары.

Жир кишәрлеге мәйданы		215 705 м2
N	X	Y
1	483016,51	1303325,03

2	483009,35	1303600,46
3	483028,18	1303678,37
4	483146,69	1304193,23
5	482684,47	1303788,49
6	482781,65	1303674,83
7	482704,69	1303608,86
8	482715,75	1303312,42

3.4. Территорияне һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары зонасының чикләре

3.4.1. Территорияне куллану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булу зонасы чикләре схемасы

3.4.2. Территорияне куллану режимнары зонасы чикләренең һәм шәһәрнең истәлекле урынның шәһәр төзелеше регламентларының картографик тасвирламасы

Территорияне һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары гамәлдә булган зона чикләре:

төнъяктан Крылья Советов паркы территориясенең көньяк чиге буенча, көнчыгыштан Дементьев урамы буенча Тэцевская урамы белән киселешкә кадәр, Көнъяк чик Тэцевская урамы буенча Копылов урамы белән киселешкә кадәр уза, көнбатыштан чик Копылов урамы буенча уза.

3.4.3. Территориядән файдалану режимы зонасы чикләренең борылыш нокталары һәм истәлекле урынның шәһәр төзелеше регламентлары координаталары

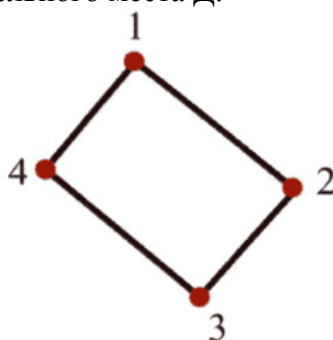
Жир кишәрлеге мәйданы		116 791 м2
N	X	Y

1	482704,69	1303608,86
2	482608,50	1303721,97
3	482338,88	1303485,87
4	482350,29	1303291,51
5	482591,48	1303307,21
6	482715,75	1303312,42

3.5. Границы зоны действия режимов использования территории и градостроительных регламентов достопримечательного места До.

3.5.1. Схема границ зоны действия режимов использования территории и градостроительных регламентов достопримечательного места Д.

3.5.2. Территорияне куллану режимнары зонасы чикләренең һәм истәлекле урынның шәһәр төзелеше регламентларының картографик тасвирламасы.

Территорияне һәм шәһәр төзелеше регламентларын куллану режимнары гамәлдә булган зона чикләре истәлекле урын Д үтә:

төнъяктан Крылья Советов паркы территориясенең көньяк чиге буенча, көнчыгыштан Дементьев урамы буенча.

3.5.3. Территориядән файдалану режимы зонасы чикләренең борылыш нокталары һәм истәлекле урынның шәһәр төзелеше регламентлары координаталары.

Жир кишәрлеге мәйданы		15 075 м ²
N	X	Y
1	482781,65	1303674,83
2	482684,47	1303788,49
3	482608,50	1303721,97
4	482704,69	1303608,86

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, КАЗАН ШӘһӘРЕ, АВИАТӨЗЕЛЭШ РАЙОНЫ
АДРЕСЫ БУЕНЧА УРНАШКАН, СЕРГО ОРДЖОНИКИДЗЕ ИСЕМЕНДӘГЕ
(СОЦГОРОД) ИСТӘЛЕКЛЕ УРЫН, 1938-1954 ЕЛ ТӨБӘК ӘҺӘМИЯТЕНДӘГЕ
МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЫ ТЕРРИТОРИЯСЕ ЧИКЛӘРЕ**

Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын саклау предметы булып истәлекле урын и. Серго Орджоникидзе (Соцгород), 1938-1954 ел, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Авиатөзелеш районы адресы буенча урнашкан.:

1. истәлекле урынның урнашуы һәм шәһәр төзелеше характеристикалары, аның шәһәр төзелешенә композицион-планлаштыру структурасындагы роле;

2. үз эченә алган урбанизацияләнгән ландшафт:

1932-1934 елларда Россия шәһәр төзелеше һәм инвестицион үсеш институты архитекторлары к.м.Соколов һәм В. н. Симбирцев проектлары буенча төзелгән торак йортлар һәм ижтимагый биналар комплексы, күренекле Совет архитекторы и. Л.Б. Каток, Т. Н. Дружинина);

Белинский һәм индустриаль урамнары арасындагы сквер;

и.Иванов исемендәге мәдәният сарае каршындагы майдан территориясе. В. И. Ленинның; "Советлар канатлары" паркы;

"Рубин" футбол клубының футбол спорт базасы;

жирлекнең тарихи рельефы;

3. шәһәр төзелеше комплексының күләм-пространственная композициясе, шул исәптән тарихи кыйммәтле объектларның габаритлары, биеклек һәм силуэт характеристикалары, аларның масштаблы нисбәтләре, йортлар арасындагы аралар (башлыча уртача катлы төзелеш актив биеклек доминантларысыз), фасадларны бизәү һәм архитектура декоры;

4. совет сугыш алдыннан индустриализация чоры шәһәр төзелеше комплексының композицион-планлаштыру структурасы 1930-1940 еллардагы Социалистик шәһәр үрнәге буларак:

4.1. планировка тибы периметрлы ябык ишегаллары торак йортлары белән;

4.2. планировка күчерешләре: Белинский урамы, территорияне N 1 (урамнан көньяктарак) һәм N 2 (төньяктарак) кварталларга бүлә. Белинский урамындагы күчеш 1954 елда төзелгән и. В.и. Ленин, аның алдындагы майдан белән (Соцгород майданы). N 1 һәм N 2 кварталлары аша төньяк - көньяк үзәк планлаштыру күче уза, аңа карата кварталлар төзелеше-

нең симметрик композициясе төзелгән, n 1 кварталында күче буенча мәктәп, с. Орджоникидзе квадрат скверда, торак йортның үзегендә арка, 2 нче кварталда күчереш керү урынында обелисклар белән коелган койма белән уратылган сквер белән дәвам итә (1948 ел), һәм мәктәп бинасы белән ябыла (хәзерге Республика уллыка алу үзәге). Лядов урамының күче, анда с. Орджоникидзе һәйкәле белән сквер ачыла, "Крылья Советов" паркының үзәк керү урынына юнәлдерелгән, үзәк аллея белән дәвам итә һәм В. и. Ленин һәйкәле белән тәмамлана;

4.3. функциональ эһәмиятле объектларны визуаль кабул итүне исәпкә алып төзелеш композициясен формалаштыру:

композицион акцентлар и. Ленин Соцгород майданында Белинский урамы буенча;

С. Орджоникидзе һәйкәле белән сквер, "Крылья Советов" паркына үзәк керү урыны һәм Лядов урамы буенча В. и. Ленин һәйкәле;

4.4. корылмаларның күләм-пространственный үзара бәйләнеше: Соцгородның ижтимагый үзәкләре и. Ленин исемендәге Казан яшьләр үзәге һәм соцгород майданында. А. Гайдар;

5. зоналаштыру:

Социалистик Шәһәрләр төзү концепциясенә ярашлы рәвештә, ул компакт торак пунктта мәгариф учреждениеләрен, торак йортларны һәм социаль инфраструктура объектларын интеграцияләүне күздә тотып, "и. Серго Орджоникидзе" түбәндәге зоналарга бүленгән:

Торак зонасы. Зона территориясе N 1 һәм N 2 кварталларга бүленгән:

1 нче квартал парк зонасына көнбатыштан тоташа, төньяктан Белинский урамы, көнчыгыштан Копылов урамы белән чикләнә, шул исәптән бульвар, көньяктан Тимирязев урамы, көнбатыш чик Челюскин урамы буенча уза;

2 нче квартал көнбатыштан парк зонасына тоташа, көньяктан Белинский урамы, көнбатыштан Челюскин урамы, төньяктан Социалистик урамы белән чикләнә, Көнчыгыш чик Копылов урамы буенча, бульварны да кертеп уза.

1 һәм 2 нче кварталлар территориясендә социаль-көнкүреш хезмәт күрсәтү элементлары булган торак йортлар, балалар учреждениеләре комплекслары (мәктәпләр, балалар бакчалары), кибетләр, көнкүреш хезмәт күрсәтү оешмалары, скверлар урнашкан.

Скверлар һәм парклар. Серго Орджоникидзе һәйкәле белән Сквер, торак йорттагы арка аша Белинский һәм индустриаль урамнары арасындагы сквер һәм "Крылья Советов" паркы белән тоташа.

6. 1 һәм 2 нче кварталларның торак төзелеше: катнаш типтагы комплекслы төзелеш, ниһездә, урта катлы торак биналар (3 - 4 - 5 аз катлы (2 3 катлы) социаль-көнкүреш объектларын кертеп;

табигый ландшафт фрагментларын саклап кварталларны яшелләндерүнең уртача майданы

45%;

7. Советлар канатлары паркының киңлек-планлаштыру структурасы:

Хезмәт Даны аллеясының даими өлеше;

Авиатөзелешләр аллеясы;

вертолет төзүчеләр аллеясы;

матур планлаштыру территориясе (паркның көнбатыш өлеше) хыялланучылар аллеясы;

Спорт аллеясы, паркка керү урыннары соңгород мәйданынан көнбатыш һәм Копылов урамыннан Үзәк;

Көнчыгыш Дементьев урамыннан;

Төньяк о. Кошевой урамыннан һәм о. Кошевой һәм Дементьев урамнары почмагында;

8. тарихи кыйммәтле шәһәр формалаштыручы объектларның архитектура характеристикалары һәм конструктив элементлары:

биналарның тарихи урнашуы кварталларның тарихи төзелеш линияләре буенча; биналарның актив биеклек доминантлары булмаган урнашуы; һәр квартал өчен хас булган бина фасадларының якты төсле чишелеше;

1 нче квартал:

биналарның минималь озынлыгы 12 метр (бинаның башы);

биналарның максималь озынлыгы 90 метр (бинаның озын ягы);

биналарның озынлыгы 68 метр (биналарның озын ягы);

2 нче квартал:

биналарның минималь озынлыгы 12 метр (бинаның башы);

биналарның максималь озынлыгы 73 метр (бинаның озын ягы);

биналарның озынлыгы 59 метр (бинаның озын ягы),

тарихи конфигурация, геометрия, авыш түбә габаритлары һәм конструктив чишелеше, түбә материалы табаклы тимер;

фасадларны бизәү һәм архитектура детальләре;

ишек һәм тәрзә уйымнарының тарихи тутырылуларының урнашуы, пропорцияләре, геометриясе һәм конструкциясе.

9. яшелләндерү системасы һәм яшеллекләр тоқымы: ясен яфраклы клен, вак яфраклы яфрак, бальзамлы тополь, эленеп торган каен, гади карагай, чәнечкеле шыршы, Себер каракушы, ат каштаны.

10. истәлекле урын чикләрендә урнашкан тарихи кыйммәтле объектлар:

төбәк эһәмиятендәге мәдәни мирас объекты (архитектура һәм шәһәр төзелеше һәйкәле) и.

В.и. Ленин, 1951 1954 - е гг., Копылов, 2а йорт адресы буенча урнашкан.

тарихи кыйммәтле шәһәр формалаштыручы объектлар:

N	Объектның урнашу урыны	Объектның төзелгән көне	Объектның фотосы
1.	Белинский урамы, 1 Авторлары: Л.Б.Каток (1930-нчы еллар), р. м. Мортазин, А. Н. Ожиганов (1939 ел), е. н. Круковский (1952 ел)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла	
2.	Белинский урамы, 3	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	

3.	Белинский урамы, 4	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
4.	Белинский урамы, 4а	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

5.	Белинский урамы, 5	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
6.	Белинский урамы, 6	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
7.	Белинский урамы, 7	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

8.	Белинский урамы, 8	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
9.	Белинский урамы, 8а	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	

10.	Белинский урамы, 9	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
11.	Белинский урамы, 10	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
12.	Белинский ур., 12/8	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	

13.	Социалистическая ур., 3	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
14.	Социалистическая ур., 5	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла	
15.	Социалистическая ур., 7	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	

16.	Социалистическая ур., 9	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
17.	Социалистическая ур., 11	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
18.	Индустриальная ур., 5	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	

19.	Индустриальная ур., 5а	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
20.	Индустриальная ур., 7	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
21.	Индустриальная ур., 9	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	

22.	Индустиральная ур., 11	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
23.	Индустиральная ур., 11а	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
24.	Индустиральная ур., 13	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	

25.	Индустриальная ур., 12/15	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашы- рылмаган, 1943 ел- дан соң төзелгән	
26.	Тимирязев ур., 4 Автор: Г.Н.Ману (1938 ел)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

27.	Тимирязев ур., 6	Период постройки неопределен	
28.	Тимирязев ур., 8 Автор: Т.Н.Ману (1938 г.)	1938 елгы план буенча гамэлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
29.	Тимирязев ур., 8а	Төзелеш вакыты ачыкланмаган	

30.	Лядов ур., 2	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
31.	Лядов ур., 3	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

32.	Лядов ур., 4 Автор: Л.Б.Каток (1938 г.)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
33.	Лядов ур., 5	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
34.	Лядов ур., 6	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

35.	Лядов ур., 8	1938 елгы план буенча гамэлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
36.	Лядов ур., 9	1938 елгы план буенча гамэлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

37.	Лядов ур., 10	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
38.	Лядов ур., 12	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

39.	Лядов ур., 13/4 Автор: Л.Б.Каток (1938 г.)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
40.	Лядов ур., 14	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
41.	Копылов ур., 1/2 Автор: Г.Н.Ману (1938 г.)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырылмаган, 1943 елга кадәр төзелә	

42.	Копылов ур., 3 Автор: Л.Б.Каток (1938 г.)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
43.	Копылов ур., 5 Автор: Л.Б.Каток (1930-е.), Р.М.Мортазин, А.Н.Ожиганов (1939 е.), Е.Н. Круковский (1952 е.)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
44.	Копылов ур., 7/2	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

45.	Копылов ур., 11	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	
46.	Челюскин ур., 10	1938 елгы планга ярашлы рәвештә тормышка ашырылмаган, 1943 елдан соң төзелгән	
47.	Челюскин ур., 2/10 Автор: Г.Н.Ману (1938 ел.)	1938 елгы план буенча гамәлгә ашырыла, 1943 елга кадәр төзелә	

Һәйкәлләр, бюстлар, кыйммәтле төзелеш һәм төзекләндерү элементлары:

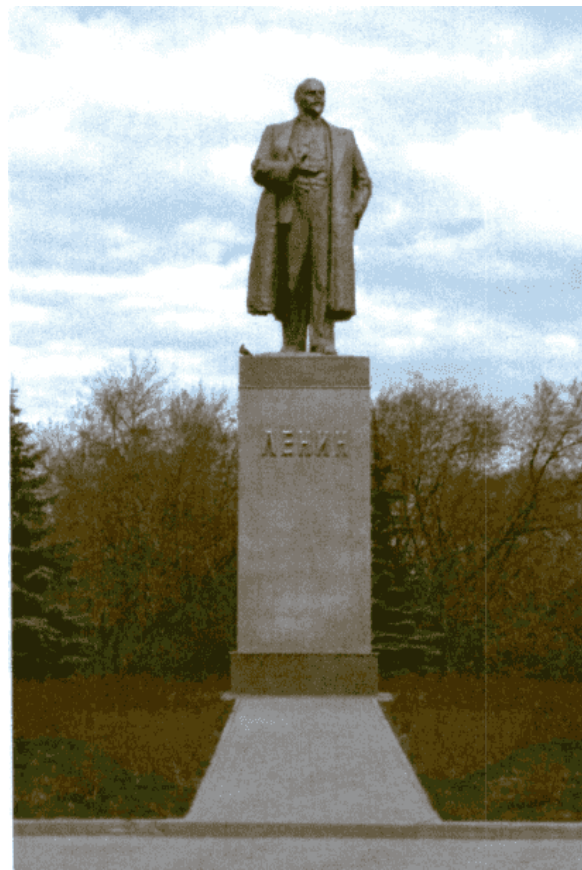
N	Объектның исеме	Объектның урнашуы	Объектның фотосы
1.	Серго Орджоникидзе һәйкәле	1 нче квартал	
2.	ике тапкыр Социалистик Хезмәт Герое П. в. Дементьев һәйкәле	Соцгород майданы	

3.

В. И. Ленин һәйкәле

"Крылья Советов"
паркы

4.	<p>скульптуралар белән төп керү төркеме</p>	<p>"Крылья Советов" паркы</p>	
5.	<p>Копылов ур. читтән керү төркеме</p>	<p>"Крылья Советов" паркы "</p>	
6.	<p>О. Кошевой һәм Дементьев урамнары почмагындагы керү төркеме</p>	<p>"Крылья Советов" паркы</p>	

7.	Дементьев урамы ягынан керү төркеме	"Крылья Советов" паркы "	
----	-------------------------------------	--------------------------	--

8.

М. В. Ломоносов скульптурасы

"Крылья Советов" паркында Хезмэт даны аллеясе

9.	Д.И.Менделеев скульптурасы	"Крылья Советов" паркында Хезмэт даны аллеясе	 A photograph of a stone bust of Dmitri Mendeleev. The bust is mounted on a tall, rectangular stone pedestal. The bust itself is a white or light-colored stone, showing the head and shoulders of an elderly man with a full white beard and hair. The background consists of trees with bare branches, suggesting an autumn or winter setting. To the right of the pedestal, there is a small, dark-colored informational sign on a thin metal post.
----	----------------------------	---	--

10.	Н.Е.Жуковскийга скульптура	"Крылья Советов" паркында Хезмэт даны аллеясе	
-----	-------------------------------	---	---

11.	С.А.Чаплыгин скульптурасы	"Крылья Советов" паркында Хезмэт даны аллеясе	
-----	---------------------------	---	---

12.	К.Э.Циолковский скульптурасы	"Крылья Советов" паркында Хезмэт даны аллеясе	
-----	---------------------------------	---	---

13. Очучы А.Ф.Можайский
скульптурасы

"Крылья Советов"
паркында Хезмэт
даны аллеясе

14.

Очучы П.Н.Нестерову
скульптурасы

"Крылья Советов"
паркында Хезмэт
даны аллеясе

15.

Очучы В.П.Чкалов
скульптурасы

"Крылья Советов"
паркында Хезмэт
даны аллеясе

16.	Белинский һәм Индустриальная урамнары ягыннан керү төркемнәре (тарихи бизәләше) <*>	Белинский һәм Индустриальная урамнары арасындагы сквер	
17.	фонтан (тарихи бизәләше) <*>	Белинский һәм Индустриальная урамнары арасындагы сквер	

18. Койма элементы (тари-
хи бизэлеше) <*>

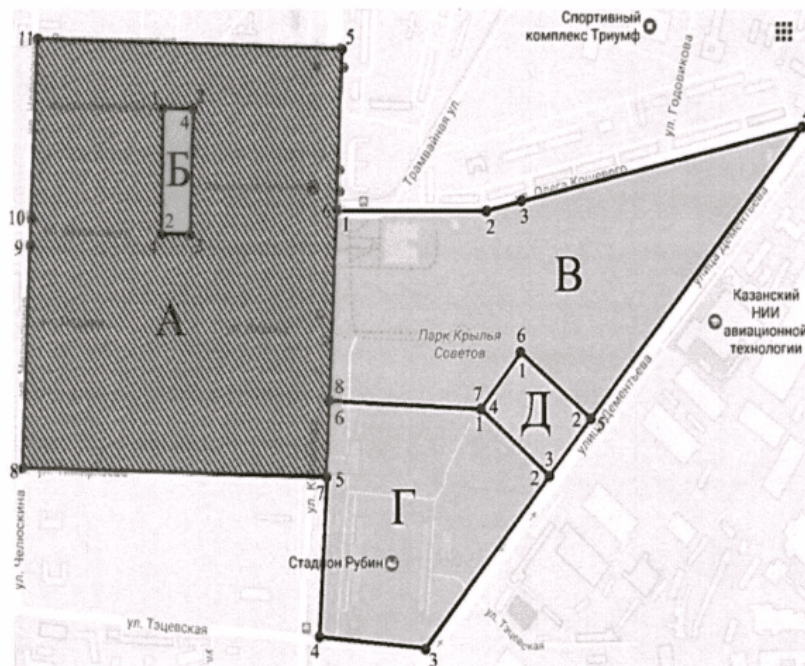
Схема функциональных зон:

- зона А – территория застройки;
- зона Б – территория городского озеленения;
- зона В – территория парка;
- зона Г - территория спорткомплекса;
- зона Д – территория рекреации (спорткомплекса).

Истәлекле урынның жир участкалары чикләрендә рөхсәт ителгән куллану төрләре Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 1 сентябрендәге 540 номерлы "жир участкаларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында"гы Боерыгына ярашлы күрсәтелгән рөхсәт ителгән куллану төрләре кодларына ярашлы рәвештә билгеләнә.

1. Эшчәнлекне гамәлгә ашыруга таләпләр, куллануны чикләүләр һәм шәһәр төзелеше регламентларына таләпләр

1.1. Төзелгән территориясе А зонасы

1. Капиталь төзелеш объектларын, шулай ук жир участкаларын рөхсәт ителгән куллануның төп

төрлөрө:

- уртача катлы торак төзелеш (код 2.5);
- торак төзелешенә хезмәт күрсәтү (код 2.7);
- мәгариф һәм мәгариф (код 3.5);
- кибетләр (код 4.4);

тарихи-мәдәни эшчәнлек (код 9.3).

2. Капиталь төзелеш объектларыннан, шулай ук жир кишәрлекләреннән шартлы рәвештә файдалануның рәхсәт ителгән төрлөрө:

- коммуналь хезмәт күрсәтү (код 3.1);
- социаль хезмәт күрсәтү (код 3.2);
- көнкүреш хезмәте (код 3.3);
- сәламәтлек саклау (код 3.4);
- мәдәни үсеш (код 3.6);
- дини куллану (код 3.7);
- жәмәгать идарәсе (код 3.8);
- банк һәм иминият эшчәнлегә (код 4.5);

жәмәгать туклануы (код 4.6).

3. Чишү:

3.1. тарихи кыйммәтле шәһәр формалаштыручы объектларны саклау, ремонтлау, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү, үз параметрларының габаритларын үзгәртмичә, урам һәм урамнардан каралган фасадларны ремонтлау, архитектура декорын саклау һәм реставрацияләү;

3.2. фасадларны жирле үзидарә органы тарафыннан расланган һәм Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау дәүләт органы белән килештерелгән капитал төзелеш объектларының тышкы кыяфәте паспортларына (фасадларның архитектура-колористик чишелеше бизәү материалларын күрсәтеп) туры китереп бизәү;

3.3. истәлекле урынны саклау предметына караган объектларда архитектура-декоратив бизәлешне тарихи кыяфәтенә туры китереп торгызу;

3.4. капитал төзелеш объектларының түбәләренәң максималь авышлыгы -30 градус;

3.5. биналарда һәм корылмаларда биеклегә 0,5 м дан артмаган, бинаның 2 нче катындагы тәрәзә уйымнарының аскы кыры билгесеннән югарырак урнаштырылмаган, күләмле хәрәфләр һәм билгеләр, биеклегә һәм озынлыгы 1 м дан артмаган консоль конструкцияләре рәвешендә урнаштырылган;

3.6. вакыйга характерындагы мәгълүмати-декоратив бизәлешнең вакытлы элементларын урнаштыру (мобиль мәгълүмати конструкцияләр), бәйрәм бизәлешен дә кертеп;

3.7. мәдәни мирас объектларының күзәтү күзаллауларын саклауны исәпкә алып, шулай ук ГОСТ Р

52044-2003 таләпләрен исәпкә алып, аерым торган реклама һәм мәгълүмати конструкцияләр урнаштыру;

3.8. капитал төзелеш объектлары фасадларында 0,5 м биеклектәге бер элементтан артык булмаган подкладка кулланмыйча аерым өстәмә хәрәфләр рәвешендә урнаштырыла торган элмә такталарны урнаштыру;

3.9. бинаны төзүнең беренчел проектында каралган түбә куюлары рөхсәт ителә;

3.10. истәлекле урынны саклау предметына карамаган, төзелеш майданы һәм биеклек параметрлары үзгәргән, әмма 15% тан артык булмаган капитал төзелешнең булган объектларын реконструкцияләү, шул ук вакытта реконструкцияләнгән торган объектларның биеклегенә истәлекле урынны саклау предметына караган булган объектларның биеклегенән артмаска тиеш;

3.11. капитал төзелешнең булган объектлары урынына төзелеш чикләнгән, алар истәлекле урынны саклау предметына карамый, алар тузган һәм авария хәлендә, төзелеш майданы һәм биеклек параметрлары үзгәргән, әмма 15тән артык түгел%;

3.12. ппда күрсәтелгән эш төрләренә рөхсәт. 3.10, 3.11, жирле үзидарә органы тарафыннан Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы белән килешенгән, мәдәни мирас объектларын саклау, куллану, популярлаштыру һәм Дәүләт саклау өлкәсендә вәкаләтле проект документациясе нигезендә бирелә;

3.13. территорияне төзекләндерү һәм яшелләндерү истәлекле урынны саклау предметын исәпкә алып килешкән проект документациясе нигезендә;

3.14. истәлекле урынны саклау предметына кертелгән утырту принциптарын саклап, агачлар һәм куаклар утырту;

3.15. яшеллекләргә санацияләү һәм аларны алга таба торгызу (алмаштыру);

3.16. велосипед, жәяүлеләр юллары һәм тротуарларны (асфальт - бетоннан, цемент-бетоннан, Табигый Таштан һәм моңа охшаш Материаллардан ясала торган монолит яки жыелма каты япмалар, өемле Материаллардан: вак таштан, ком-гравий катнашмаларыннан һәм башка табигый һәм табигый материалларны имитацияләүче) алыштыру;

3.17. юл һәм урам киңлеген, юлларны, сукмакларны функциональ яктырту жайланмасы;

3.18. ачык автостоянкалар, ясси автостоянкалар, парковкалар, стационар булмаган гаражлар яшеллекләр белән биләнгән территорияләрдә һәм планлаштыру элементлары (кварталлар) чикләрендә тарихи төзелеш линияләренә тоташкан жир участкаларында урнаштыру, урам төзелеше фронтын формалаштыручы биналар һәм корылмалар артында урнашкан парковкалардан тыш;

3.19. жәмәгать транспорты тукталыш пунктлары урыннарында габаритлары 2 x 4 метрдан артык һәм биеклегенә 3 метрдан артык булган тукталыш павильоннары урнаштыру;

3.20. житештерү һәм куллану калдыкларын махсус контейнерлардан һәм урналардан тыш урнаштыру һәм туплау; архитектура тирәлеген исәпкә алып майданчыклар;

- 3.21. биналарны архитектура яктырту жайланмасы, ул визуаль мохит булдыруга юнелдерелгэн;
- 3.22. кече архитектура формаларын урнаштыру: монументаль-декоратив сэнгать объектлары, мобиль һәм вертикаль яшеллендерү өчен жайланмалар, шәһәр жиһазлары объектлары;
- 3.23. янғын куркынычсызлыгын тээмин итүгә юнелдерелгән чаралар үткәрү;
- 3.24. жир участогын яшеллендерүнең минималь проценты 45%, истәлекле урынны саклау предметына кертелгән яшеллекләр саклана.
4. Тью:
- 4.1. истәлекле урынны саклау предметын югалтуга яки үзгәртүгә китерә торган эшләр үткәрү;
- 4.2. кыйммәтле шәһәр төзелеше мохите объектлары, тарихи кыйммәтле шәһәр төзелеше объектлары нигезләренә һәм конструкцияләренә динамик, удар яки удар-вибрация тәэсире тудыручы техник чараларны куллану;
- 4.3. капитал төзелеш объектларын һәм аларның өлешләрен төзү, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектларыннан тыш, шулай ук төзелгән территориядә А зонасында әлеге таләпләрнең 3.11 пунктында каралган шартлардан тыш;
- 4.4. тарихи төзелеш линияләренә тоташкан жир участокларында урнашкан капитал төзелеш объектлары фасадларының тарихи төзелеш линияләреннән чигенүе. Әгәр жир участогы чиге тарихи төзелеш линиясе белән туры килә икән, биналар, корылмалар, корылмалар төзү тыелган жир участогы чигеннән чигенү зурлыгы 0,0 метрга тигез дип билгеләнә; әгәр тарихи төзелеш линиясе жир участогы чикләрендә үтә икән, тарихи төзелеш линиясе жир участогының тиешле чигеннән чигенү зурлыгына тигез итеп билгеләнә;
- 4.5. жир өстендәге инженер-техник тээмин итү челтәрләрен төзү;
- 4.6. күп дәрәжәле юл чишелешләре, жир өстендәге жәяүлеләр үтү урыннары төзү;
- 4.7. стационар булмаган объектларны тарихи төзелеш линияләренә тоташкан жир участокларында планлаштыру элементлары (кварталлар) чикләрендә һәм яшеллекләр белән биләнгән территорияләрдә урнаштыру;
- 4.8. торак йортларның жир участоклары коймаларын урнаштыру;
- 4.9. тарихи кыйммәтле шәһәр төзелеше объектларында, истәлекле урынны саклау предметына кертелгән:
- 4.9.1. фасадларны, архитектура элементларын һәм детальләрен үзгәртү, пыяла ясау, балконнарының, лоджияләрнең тарихи тышкы кыяфәтен үзгәртү, тәрәзә тышлыкларының рәсемен һәм төсен үзгәртү;
- 4.9.2. керү төркемнәренең тышкы тамбурларын төзү;
- 4.9.3. тарихи тәрәзә һәм ишек тишекләрен үзгәртү;
- 4.9.4. тарихи төзелеш линияләре буенча урнашкан объектларга керү төркемнәренең тышкы тамбурларын төзү;

4.9.5. тарихи төзелеш линияләренә караган фасадларның күләм-пространственный характеристикаларын үзгәртү;

4.10. капитал төзелеш объектларының тарихи төзелеш линияләренә караган фасадларында:

4.10.1. биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, антенналар, тышкы вентиляция һәм кондиционер блоклары, вентиляция торбалары, газ белән тәэмин итү системалары элементлары һәм башка технологик элементлар;

4.10.2. тышкы мәгълүмат чараларын, реклама конструкцияләрен һәм элмә такталарны урнаштыру: төзелешнең тышкы архитектура кыяфәтен бозучы;

фасадларның архитектура үзенчәлекләрен исәпкә алмыйча;

фасадларның декоратив бизәлеше элементларын каплаучы, шулай ук мондый объектларның тәрәзә һәм ишек уйымнарын тулысынча яки өлешчә каплаучы;

реклама өслегенең гомуми мәйданы фасад мәйданының 5гональ проекциясенә 5 процентыннан артып китә;

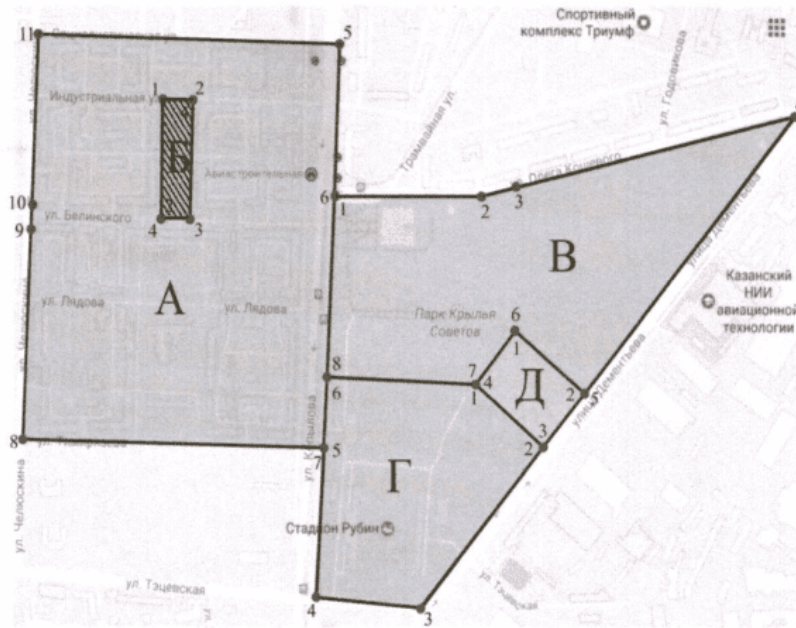
яктылык тартмалары, фоновый конструкцияләр рәвешендә, ялтыравык яктылык, ачык яктылык ысулын кулланып.

4.11. биналарда һәм корылмаларда аерым торган зур, зур форматлы реклама конструкцияләрен, шулай ук кыска якта 1,2 метрдан һәм озын якта 1,8 метрдан артык мәгълүмат өслеге булган элмә такталарны урнаштыру;

4.12. истәлекле урынны саклау предметына кертелгән яшеллекләренә мәйданын, төр составын һәм утырту урынын үзгәртү;

4.13. яшелләндерелгән һәм төзелгән киңлекләр нисбәтен үзгәртү.

1.2. Шәһәр яшелләндерү территориясе Б зонасы

1. Жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре:

- мәдәни үсеш (код 3.6);
- ял итү (рекреация) (код 5.0);
- тарихи-мәдәни эшчәнлек (код 9.3);

гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләр) (код 12.0).

2. Жир участогын яшелләндерүнең минималь чик проценты 75%, истәлекле урынны саклау предметына кертелгән яшеллекләр сакланып калган.

3. Чишү:

3.1. территорияләрне куллануның гомуми характерын саклау скверлар урнаштыру;

3.2. рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен куллану;

3.3. мәдәни мирас объектының югалган элементларын һәм өлешләрән хәзерге сызымнар, үлчәүләр һәм архив материаллары буенча реставрацияләү аша торгызу (яңарту) ;

3.4. истәлекле урынны саклау предметына туры китереп эшләнгән скверны төзекләндерүнең килешкән проекты нигезендә эшләрне башкару;

3.5. санитар кисү һәм яшеллекләрне карау буенча чаралар үткөрү коры һәм ауган агачларны һәм куакларны бетерү;

3.6. истәлекле урынны саклау предметына кертелгән булган төр составын үзгәртмичә агачлар һәм куаклар утырту;

3.7. тротуар чөлтәрен оптимальләштерү, торгызу, ремонтлау;

3.8. монументаль-декоратив сәнгать эсәрләрән, фонтаннарны, кече архитектура формаларын, тирә-як архитектура төзелешенә стильләштерелгән вандалларга каршы урам жиһазларын урнаштыру;

3.9. бәйрәмнәр һәм йөрешләр өчен майданчыклар төзү;

3.10. туристлык эшчәнлеген оештыру буенча чараларны тәмин итүче капитал булмаган объ-

- шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре:

- мәдәни үсеш (код 3.6);

- жәмәгать туклануы (код 4.6);

гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләр) (код 12.0).

2. Чишү:

2.1. рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру, фәнни, тикшеренү, селекция эшләрен алып бару өчен куллану;

2.2. истәлекле урынны саклау предметына туры китереп эшләнгән парк зонасын төзекләндерүнең килешенгән проекты нигезендә эшләрне башкару;

2.3. санитар кисү һәм яшеллекләрне карау буенча чаралар үткәрү коры һәм ауган агачларны һәм куакларны бетерү;

2.4. санитар кисү; инвазив (чит) агачларны һәм куакларны бетерү;

2.5. агачлар һәм куаклар утырту, булган төр составын үзгәртмичә, истәлекле композицион күчешләрне саклау предметына кертелгән;

2.7. төп юллар буйлап декоратив-күзәтү полосалары булдыру;

2.8. мәдәни мирас объектларын саклау, файдалану, популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә вәкаләтле Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы белән килешенгән проектларны яки истәлекле урынның саклануын тәмин итү турында мәжбүри бүлекләрне гамәлгә ашыру шарты белән линия объектларын реконструкцияләү;

2.9. тротуарларны каплауны ремонтлау (асфальт - бетоннан, цемент-бетоннан, табигый таштан һәм башка шундый материаллардан ясалган каты каплаулар-монолит яки жыелма каплаулар);

2.10. жәяүлеләр юлларын өеп салынган Материаллардан: вак таш, ком-гравий катнашмаларыннан ремонтлау, урман массивы эчендә туфрак һәм (яки) өеп салынган сукмакларны торгызу, ремонтлау;

2.11. функциональ яктырту жайланмасы;

2.12. парк территориясе чикләре буенча яктылык үтә күренмәле койма урнаштыру 2,5 метрдан артмый;

2.13. 60 квадрат метрдан артык булмаган велосипедларны прокатлау өчен ачык майданчыклар урнаштыру, кыйммәтле агач токымнарын кисмичә;

2.14. югалган композицион күчешләрне торгызу.

3. Тыю:

3.1. территорияне куллану характерын үзгәртү;

3.2. шәһәр паркының төр составы һәм майданы үзгәрү, капитал төзелеш объектлары, стационар булмаган объектлар урнаштыру;

3.3. ачык автостоянкалар, яссы автостоянкалар, парковкалар, стационар булмаган гаражлар

- 2.4. истәлекле урынны саклау предметына кертелгән төр составын үзгәртмичә агачлар һәм куаклар утырту;
- 2.5. юл-тропинка челтәрен оптимальләштерү, югалган композицион күчерешләрне торгызу белән туфрак һәм (яки) сукмакларны торгызу, ремонтлау;
- 2.6. төп юллар буйлап декоратив-күзәтү полосалары булдыру;
- 2.7. мәдәни мирас объектларын саклау, файдалану, популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә вәкаләтле Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы белән килешенгән проектларны яки истәлекле урынның саклануын тәэмин итү турында мәжбүри бүлекләрне гамәлгә ашыру шарты белән линия объектларын реконструкцияләү;
- 2.8. тротуарларны каплауны ремонтлау (асфальт - бетоннан, цемент-бетоннан, табигый таштан һәм башка шундый материаллардан ясалган каты каплаулар-монолит яки жыелма каплаулар);
- 2.9. жәяүлеләр юлларын өеп салынган Материаллардан: вак таш, ком-гравий катнашмаларыннан ремонтлау, урман массивы эчендә туфрак һәм (яки) өеп салынган сукмакларны торгызу, ремонтлау;
- 2.10. функциональ яктырту жайланмасы;
- 2.11. парк территориясе чикләре буенча яктылык үтә күренмәле койма урнаштыру 2,5 метрдан артмый;
- 2.12. туристик һәм спорт-күңел ачу эшчәнлеген оештыру буенча чараларны тәэмин итүче капитал булмаган объектларны урнаштыру: вакыйгалар характерындагы мәгълүмати-декоратив бизәлешнең вакытлы элементлары (мобиль мәгълүмати конструкцияләр), шул исәптән бәйрәм бизәлеше.

3. Тью:

- 3.1. территорияне куллану характерын үзгәртү;
- 3.2. шәһәр паркының төр составы һәм майданы үзгәрү, капитал төзелеш объектларын урнаштыру;
- 3.3. ачык автостоянкалар, яссы автостоянкалар, парковкалар, стационар булмаган гаражлар урнаштыру;
- 3.4. зур, зур һәм урта форматтагы реклама структураларын урнаштыру;
- 3.5. каты монолит яки жыелма Материаллардан (асфальт-бетон, цемент-бетон һәм башка ясалма Материаллардан)капланган юл-тропинка челтәре төзелеше;
- 3.6. этләрне йөртү урыны.

2. Истәлекле урын территориясе чикләрендә эшчәнлек алып баруга таләпләрне үзгәртү

Әлеге таләпләрне үзгәртү истәлекле урынны саклау предметын билгеләү буенча фәнни-проект документациясен эзерләгәндә булмаган һәм эшләнгән фәнни-проект документациясе нигезендә истәлекле урынны саклау предметын үзгәрткәннән соң әлеге таләпләрне яңадан карап чыгу өчен нигез бирә торган тарихи-архитектура, тарихи-шәһәр төзелеше, архив һәм археологик тикше-

ренүләр документларын яки нәтижәләрен ачыклау очракларында тормышка ашырылырга мөмкин.
